

Ростислав М. Яцентюк

Київський національний університет технологій та дизайну

<https://orcid.org/0009-0005-4152-7487>

КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТІВ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

У статті досліджено теоретико-методичні засади визначення пріоритетів інноваційно-інвестиційного розвитку бізнесу в умовах обмеженості ресурсів та високого рівня невизначеності. Обґрунтовано необхідність формування системи критеріїв пріоритезації інноваційно-інвестиційних напрямів як інструменту підвищення ефективності управлінських рішень. Визначено ключові фактори, що зумовлюють потребу у пріоритезації, зокрема мультиальтернативність інновацій, різну окупність інвестицій, високий рівень ризиків та стратегічні цілі підприємства.

В умовах глобальної нестабільності, цифрової трансформації та воєнних викликів для України інноваційно-інвестиційний розвиток бізнесу стає ключовим фактором забезпечення конкурентоспроможності, стійкості та довгострокового зростання підприємств. Обмеженість ресурсів (фінансових, кадрових, технологічних) зумовлює необхідність чіткого визначення пріоритетів інвестування в інновації.

Основна проблема полягає у відсутності уніфікованого підходу до визначення таких пріоритетів, що призводить до неефективного розподілу інвестицій; підвищення ризиків та втрати стратегічних можливостей.

Запропоновано багатокритеріальну систему оцінювання, яка охоплює економічні, інноваційно-технологічні, ризикові, стратегічні та соціально-екологічні критерії. Розроблено методичний підхід до визначення пріоритетності інноваційно-інвестиційних проєктів на основі інтегральної моделі, що передбачає нормалізацію показників, визначення вагових коефіцієнтів та ранжування альтернатив. Удосконалено підхід до оцінювання шляхом включення коефіцієнта ризику, що дозволяє підвищити точність прийняття управлінських рішень.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованої системи критеріїв для оптимізації розподілу інвестиційних ресурсів, зниження ризиків, забезпечення стратегічної узгодженості розвитку підприємства та інтеграції принципів сталого розвитку (ESG) у діяльність бізнесу.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційний розвиток, пріоритезація, критерії оцінювання, інвестиційні проєкти, інтегральна модель, ефективність, ризик, сталий розвиток, ESG.